СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 15. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 20-го СІЧНЯ 1950. — No. 15. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 20, 1950. VOL. LVIII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Дер. Америки П'ЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

УРЯД ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД СУДУ ЗАБОРОНИ ВУГІЛЬНОГО СТРАЙКУ

Вашингтон, 18 січня. — Голова юнії вуглекопів і сама юнія мають відповісти перед федеральним судом за теперішній нелад в продукції вугілля, спричинений наказом Луїса, щоб робітники працювали тільки три дні в тижні. Це в свою чергу викликало страйк 85,000 робітників, який став загрозою для всієї вугільної продукції. Роберт Н. Денгам, генеральний дорадник Краєвої Ради Робітничих Відносин вніс до федерального дистриктового суду у Вашингтоні жалобу в цій справі, а суддя Ричмонд Кіч назначив день 26 січня на перше переслухання юнії. Денгам домагається часової заборони вугільного страйку, закидаючи юнії вживання несправедливих засобів у роботі. Заборона страйку получена з домаганням, щоб майнери працювали правильно цілий тиждень, заки непорозуміння між підприємцями й юнією будуть вирішені Краєвою Радою Робітничих Відносин. Переслухання перед Радою обох сторін у спорі почнуться 7 лютого.

СЕНАТ ПРИЙНЯВ БИЛ ЗА ЗНЕСЕННЯ ПОДАТКУ ВІД РОСЛИННОЇ МАРГАРИНИ.

Вашингтон.— Подавляючою більшістю голосів, бо 56 проти 16, сенат ухвалив знести податок від рослинної маргарини. Законопроєкт у цій справі перейшов уже в палаті репрезентантів в минулій сесії Кон.ресу. Бил має на ціли знизити ціну маргарини і тому довгий час велася боротьба продуцентів масла проти билу. Деякі сенатори пробували робити зміни в законопроєкті в тому напрямі, щоб у ньому вмістити постанови про зрівнання громадянських прав, одначе більшість відкинула ці поправки. Тому, що між законопроєктом палати репрезентантів і сенату є деякі різниці спільна конференція палати й сенату вигладить їх, заки поправлений бил буде предложений президентові до підпису. Податок від маргарини виносить тепер 10 центів від фунта і він найбільше дошкулює бідному нигерському населенню в південних стейтах.

АРМІЯ РЕФОРМУЄ РЕЗЕРВОВИЙ КОРПУС.

Вашингтон. — Команда армії оприлюднює, що приступає до основної реформи резервового корпусу, щоб зробити його боєздатним. Досі в резервовім корпусі є 18,000 організацій. Їх перемінять на 9,000 сильніших частин і поставлять на такій висоті, щоб їх можна було збомілізувати якстій на випадок необхідности. Резерва має бути поділена на три категорії, а саме: Резервова Армія, Активна Резерва, Неактивна Резерва, а крім того буде ще Почесна Резерва. Активна Резерва буде обіймати добровольців.

ЗРЕЗИГНУВАВ ІЗ ДЖАБУ, ЩО ПРИНОСИВ ЙОМУ $300,000 РІЧНО.

Ню Йорк. — Підприємство виробу різних родів мила, звісне під іменем Левер Бродерс, оприлюднює, що предсідник корпорації, Чарлс Лукман, зрезигнував зі свого становища, яке приносило йому $300,000 річної платні. Леверт Бродерс в Америці це частина міжнародного консерну, якого осередок є в Англії. Досі кватира американської секції була в Кембридж, Масс. Незабаром осідок буде перенесений до Ню Йорку, де закуплено для нього будинок при 505 Парк Евеню.

ПРИСТОСУВАННЯ НОВИХ ІМІГРАНТІВ В АМЕРИЦІ.

Щоденник Ню Йорк Таймс перевів студію над поведінкою 122,067 діпістів, які приїхали з Европи в Америку на підставі закону з 1948 р. Звітник Гаролд Фейбер стверджує, що нові імігранти пристосувалися до американських відносин швидше ніж давніші. За малими виїмками нові імігранти вступають у сліди старих імігрантів і переміняють себе на самостійних американців. Студії з Середнього Заходу вказують, що це пристосування йде швидше, ніж навіть родовитих американців, які опинилися в подібнім положенні.

З численних поодиноких прикладів газета згадує про українця Александра Цибрівського, який приїхав до стейту Кентокі як фармер, одначе тоді вже не було для нього праці. Виявилося, що Цибрівський мав докторат фізики з віденського університету і, хоч слабо знав англійську мову, дістав працю в фабриці шкла в Луїсвил. Тепер він переноситься кудінакше для збільшення своїх заробітків. Назагал, каже Таймс, безробіття серед нових американців є незначне. Найважчою проблемою є мешкання.

СЕНАТОР ТЕФТ ПРО СУСПІЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Вашингтон. — На переслуханні сенатської фінансової комісії в справі нового законопроєкту для суспільного забезпечення сен. Роберт А. Тефт, провідник республіканців у сенаті, заявив, що кожний, хто платить щось до суспільного забезпечення, повинен дістати з нього якусь частину. З цих причин він противний новій системі, яка признає мінімальну старечу платню у висоті 25 до 30 долярів без огляду на те, чи родина що вплатила до фонду чи ні.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ ДО ЦЬОГОРІЧНИХ ВИБОРІВ.

Вашингтон. — Головні провідники Республіканської партії з Краєвого Республіканського Комітету, з сенату, палати репрезентантів і три стейтові губернатори зїхалися вперше для нарад, як скласти політичну тактику і виясняти цілі партії для виборців, що будуть вибирати конгресменів у 1950 році. Вислід нарад першого дня ще не оприлюднений, одначе звісне, що увага була зосереджена на податки, на законодну політику та на збереження природних багатств Америки.

ХОЧУТЬ РЯТУВАТИ АМЕРИКАНСЬКІ КОРАБЛІ НА ФОРМОЗІ ПЕРЕД КОМУНІСТАМИ

Вашингтон, 18 січня. — Уряд Злучених Держав поробив дбайливі старання, щоб не допустити до переходу в комуністичні руки 42 американських торговельних кораблів, проданих в 1947 р. націоналістичному китайському урядові, що стоїть під проводом Чіянг-Кай-ші. На цих кораблях є 19 мільйонів долярів табулярної позички, яка є передавнена. Шість з тих кораблів находяться в Гонг Конг і вони вже перейшли на большевицький бік та вивісили червоний прапор. Така сама доля грозить іншим кораблям, які мають китайську залогу, прихильну комуністам. Вони тепер находяться коло Формози, як складова частина націоналістичної китайської фльоти. Департамент стейту вислав повідомлення до американських представників на Далекому Сході, щоб вони пильно вважали на кожний рух колишніх американських кораблів і спрямовували їх до пристаней, які находяться під американською контролею. Притокою до такого кроку дав бунт китайських моряків у ҐонґКонґ минулого понеділка на 13 колишніх американських кораблях, з яких шість були обложені табулярною позичкою („мортґеджом"). Всі вони перейшли до комуністів під червоним прапором.

ОПРИЛЮДНЮЮТЬ ЗВІТ ВОЛЕСА З ОСТОРОГОЮ ПЕРЕД ЧІЯНҐОМ

Вашинґтон. — Сен. Герберт Р. О'Коннор, демократ з Мериленду, оприлюднив звіт колишнього віцепрезидента Злучених Держав, Генрі Волеса, предложений президентові Рузвелтові в 1944 р. з своєї подорожі до Китаю. Одну копію звіту передав Волес сенаторові. У ньому сказано, що провідник націоналістичного китайського уряду, Чіянг-Кай-ші, не має спосібностей на провідника і швидше чи пізніше мусить прийти в Китаю до еволюції або революції, одначе більше правдоподібна є революція.

Підчас пресової конференції секретар стейту, Дін Ачесон, виявив погляд, що треба надіятися на якусь третю силу, яка виломиться між китайським населенням, а яка не буде ні націоналістичною ні комуністичною.

ТЕЙЛОР ЗРЕЗИГНУВАВ ІЗ СВОГО ПОСТУ У ВАТИКАНІ

Вашингтон. — Президент Труман прийняв резигнацію Мирона К. Тейлора із посту спеціяльного посла до Ватикану. Він був особистим представником през. Рузвелта до Ватикану від 1939 р. Пізніше през. Труман втримував його дальше в такім самім характері. Проти такого посту йшли безупинні протести американських протестантів.

ПЕРЕСТРІЛКА НА АВСТРІЙСЬКОМУ КОРДОНІ.

Відень, 19 січня. — Австрійське міністерство юстиції повідомило про перестрілку на австрійсько - югославському кордоні, яку почали трьох югославських контрабандистів „тітовської пропаґанди". Австрійська сторожа відповіла стрілами і тоді вони втекли назад до Югославії, залишаючи більшу кількість пропагандивних розкидок.

УКРАЇНЦІ ЗІЗНАВАТИМУТЬ В СЕНАТСЬКІЙ КОМІСІЇ В СПРАВІ СОВЄТСЬКОГО НАРОДОВБИВСТВА

Ню Йорк, 19 січня. — Голова Політичної Ради УККомітету, адв. Степан Ярема, одержав від голови сенатського підкомітету закордонних справ, сенатора МекМена, повідомлення, що представники У. К. Комітету, або запропоновані ним свідки зможуть зізнавати перед сенатським підкомітетом в справі совєтського народовбивства в Україні. УККомітет робить заходи для відповідного використання цеї нагоди.

АЛЬБАНІЯ ОБВИНУВАЧУЄ ЗАХІД ЗА ТЕРОРИСТІВ

Париж, 19 січня. Комуністичний уряд Альбанії проголосив тепер звіт, в якому обвинувачує Злучені Держави і Великобританію, що вони при допомозі Італії і Югославії ведуть терористичну і шпигунську акцію для повалення теперішнього комуністичного режиму. В звіті наводиться „факти", як то італійська військова розвідка з американсько-британського доручення скидає на парашутах в албанських горах окремо вишколених терористів, що вбивають місцевих представників комуністичної влади.

ЗАХІДНІ АМБАСАДОРИ В КРЕМЛІ В СПРАВІ АВСТРІЇ

Москва, 19 січня. — Амбасадори Злучених Держав, Великої Британії і Франції відвідали вчора на Кремлі совєтського міністра закордонних справ та відбули одногодинну конференцію в справі остаточного доведення до кінця переговорів щодо мирового договору з Австрією. Амбасадорів прийняв заступник міністра А. Громико, а в офіціяльному совєтському комунікаті виправдується, що сам міністер, А. Вишинський, не міг взяти участи в нарадах з огляду на свою „недугу". Після конференції в Кремлі амбасадори знову вернулися до приміщень британської амбасади і там продовжували свої наради до пізна в ночі. В совєтському комунікаті не подано ані подробиць ані висліду нарад.

34 КАТОЛИЦЬКИХ ЄПИСКОПІВ В СОВЄТСЬКІЙ НЕВОЛІ

Рим, 19 січня. — Тількищо виданий Ватиканський Альманах на 1950 рік стверджує, що комуністичні уряди східно-европейських країн ув'язнили або заслали 34 католицьких архиепископів, епископів або апостольських вікаріїв. Усіх цих жертв комуністичного терору, між ними теж українських католицьких владик, називається поіменно. З цього самого джерела подається ще такі дані про католицьку ієрархію в світі: всіх живих кардиналів є 54 або 60, отже тільки дещо менше від встановленої кількости 70; резиденціяльних патріярхів — 10, титулярних патріярхів — 4, метрополитів — 257, архиепископів — 42 більше ніж минулого року; епископів 1,062 та 798 титулярних метрополитів, архиепископів і епископів.

РАДНИК ПОЛЬСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ В О.Н. ТЕЖ „ВИБРАВ ВОЛЮ"

Лейк Соксес, 19 січня. Радник польської делегації в Об'єднаних Націях і польського генерального консуляту в Ню Йорку, д-р Олександер В. Рудзінський, зрезигнував вчора зі займаних ним дипломатичних постів та звернувся до державного секретаря Діна Ачесона з проханням азилю для нього і його дружини. Причиною своєї резигнації д-р Рудзінський подав, що він не може довше стерпіти совєтської диктатури та повного нехтування польської незалежности, як в самій Польщі, так і польських дипломатичних представництв. Ще лише кілька днів тому д-р Рудзінський мусів „демонструвати" разом з іншими совєтськими представниками в Економічній і Соціяльній Раді, покидаючи її на знак протесту проти приявного там представника національного Китаю. На прохання д-ра Рудзінського нюйорська поліція приділила йому тепер одного детектива, щоб охороняти його перед можливим большевицьким хулиганством.

СОВЄТИ ПРОДОВЖУЮТЬ ДЕМОНСТРУВАТИ ПРОТИ КИТАЮ В О.Н.

Лейк Соксес, 19 січня. Совєтське представництво в Об'єднаних Націях вчора знову влаштувало „концентровану" демонстрацію проти представника національного Китаю, залишаючи наради, тим разом, Економічної і Службової Комісії в Господарській і Соціяльній Раді. За совєтським представництвом потягнулися його польський, білоруський та чехословацький маріонетки.

КИТАЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ОБСТОЮЮТЬ ПРАВО НА КОНФІСКАТУ АМЕРИКАНСЬКОЇ ВЛАСНОСТИ

Гонг Конг, Китай, 19 січня. Недавно комуністичний уряд Китаю сконфіскував в Пейпінгу земельну власність американського, французького і голландського урядів, на яких були побудовані приміщення для сторожі місцевих консуляцій цих країн. У відповідь на це, Злучені Держави відкликали всі свої дипломатичні представництва з комуністичного Китаю. Тепер комуністична пропаганда намагається „доказувати" своє „право" на ту конфіскату, бо, мовляв, ця власність була набута згаданими країнами на підставі несправедливого договору, який признавав їм право вдержувати на китайській території свої власні збройні відділи.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗМІНИ В ЕСПАНСЬКОМУ РЕЖИМІ

МОЖЛИВІСТЬ ВСТАНОВЛЕННЯ МОНАРХІЇ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ГЕН. ФРАНКА РЕҐЕНТОМ.

Мадрид, 19 січня. — Зі звичайно добре поінформованих джерел тут заявляють, що теперішні володарі Еспанії, під натиском внутрішніх відносин та міжнародної опінії, обмірковують основні зміни теперішнього режиму, іменно, проголошення країни королівством, з ген. Франком як реґентом. Зміни мали б наступити в найближчому часі. Ця проблема мала бути два дні тому предметом нарад т. зв. Ради Країни, що негайно опісля відвідала ген. Франка в його палаці. Еспанська преса повідомила, що це були „чемностеві відвідини" і теж не забирає слова на тему можливих основних змін режиму, але з тих же поінформованих джерел заявляють, що ген. Франко сам мав заявити Раді, що він вважає теперішній час за пригожий та відповідний до таких змін. З інших джерел повідомляють, що Франко готовий тепер проголосити країну республікою, бо після формального відновлення монархії три роки тому й ухвалення закону про наслідство, він не піг дійти до порозуміння з претендентом Дон Хуаном і теж тепер не видко можливостей, щоб він до такого порозуміння коли-небудь дійшов. Видвигається можливості ще одного всенародного плебісциту, хоча в попередньому ген. Франко вже був „вибраний" досмертним шефом держави.

ПААСІКІВІ МАЄ ЗАПЕВНЕНИЙ ПЕРЕВИБІР НА ПРЕЗИДЕНТА ФІНЛЯНДІЇ.

Гельсінки, 19 січня. — Перші підсумки виборів президентських виборців у Фінляндії виказують, що дотеперішній президент Юго К. Паасківі має вже запевнений перевибір. Фінці вибирали тепер тільки виборців, які в дні 15-го лютого виберуть президента. На всіх 300 виборців досі вже 172, отже абсолютна більшість, заявилися за Паасківі. Зі 128 інших виборців 66 піддержує комуністичного, а 62 аграрного кандидатів. Ствердивши свою меншість та безвиглядність вибрати свого кандидата, аграрні виборці правдоподібно голосуватимуть теж на Паасківі, що ще збільшить відсоток його голосів.

БРИТАНСЬКІ КОНСЕРВАТИСТИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ВИБОРЧУ СТРАТЕГІЮ.

Лондон, 19 січня. — Після проголошення загальних виборів в Британії, обі головні партії розгортають широку кампанію, щоб здобути мандат народу на уряд. Соціялісти вже проголосили свій маніфест з обіцянкою дальшої націоналізації великих підприємств. Конерватисти зі свого боку ще обмірковують свою виборчу стратегію. На цю тему від двох днів відбуваються наради в домі консервативного провідника, Винстона Черчила, в яких беруть участь всі головні консервативні діячі. Консервативну передвиборчу кампанію відкриє вже в найближчу суботу Винстон Черчил своїм виступом по радіо, полемізуючи з програмою лейбуристів та протиставляючи їй свою, консервативну. Підготовка до виборів в країні відставляє на дальший плян цілий ряд інших важливих справ, теж в закордонній політиці.

ПРОБЛЕМА ОБ'ЄДНАННЯ ВИСУВАЄТЬСЯ НА ПЕРШИЙ ПЛЯН НІМЕЦЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Берлін, 19 січня. — Місцеві і закордонні спостерігачі стверджують, що проблема об'єднання Німеччини поступово висувається на перший плян німецької політики в східній і західних зонах та з черги об'єднується в один могутній політичний рух, що може серйозно заважити на дальшому розвитку подій. Ідея об'єднання сама по собі була в Німеччині завжди актуальна. Тепер її видвигається політичними провідниками на сході і заході з різних мотивів та в різних цілях, але серед населення вона завжди має те саме значення і тому на ній легко спекулювати.

ЗНОВУ ЗАЛІЗНИЧА БОРОТЬБА МІЖ СХІДНИМ І ЗАХІДНИМИ СЕКТОРАМИ БЕРЛІНА.

Берлін, 19 січня. — Два дні тому німецька поліція в американському секторі Берліна захопила зайнятий совєтською адміністрацією залізничий будинок та роззброїла і прогнала на совєтський бік східно-німецький персонал. Причиною того було неплачення совєтською адміністрацією залеглого чиншу за будинок. У відплату за це, совєтська залізнича адміністрація вчора вже на половину зменшила в місті рух міської залізниці та погрожує дальшими репресіями.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ТРУДНОЩІ ІТАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ.

Рим, 19 січня.— Початковий оптимізм на швидке полагодження урядової кризи в Італії почав зменшуватися, як поодинокі партії, зокрема лібералі і республіканці, почали видвигати нові та пригадувати свої старі домагання, які вони ставлять як передумову їх приступлення до урядової коаліції. Найбільше згідливости досі виявили праві соціялісти. Призначений знову премієром християнський демократ Альчіде де Гаспері не втрачає надії, що йому таки пощастить договоритися з поодинокими партіями та створити новий коаліційний уряд, хоча це потриває довший час, ніж початкового передбачувалося.

ПЕРЕРВАНО ЗАХОДИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ НОРДИЙСЬКОГО МИТНОГО СОЮЗУ.

Стокгольм, Швеція, 19 січня. — Сьогодні тут повідомлено про хвилеве припинення дальших заходів в справі нордійського митного союзу, що їх робила окрема комісія, зложена з представників Швеції, Норвегії, Данії та Ісляндії ще від лютого минулого року. Головні труднощі під цим оглядом мала ставити Норвегія, яка вважає, що її користі з такого союзу були б менші ніж втрати в національному господарстві, ще не цілком відбудованім після воєнних знищень.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КРИТИЧНА СИТУАЦІЯ

Криза у вугільній промисловості триває уже майже сім місяців. Є різні причини цеї кризи, але розглядаючи справу обєктивно ледви чи знайдеться така причина, яка виправдувала б теперішній хаос, який уже наніс багато шкоди майнерам, а тепер готов спаралізувати цілу промисловість, залежну від достави вугілля, а теж і транспорт.

У цій кризі маємо до діла з таким дивоглядом, якого ще не було, бо ж є коло 90,000 майнерів на страйку, не зважаючи на „пораду" Джана Л. Луїса, президента Юнайтед Майн Воркерс, щоб не страйкувати і вертати до праці. Як відомо решта майнерів працює, але всього три дні на тиждень. Таке зарядив Джан Луїс, щоб таким чином заставити власників вугільних копалень погодитись на новий контракт з майнерською юнією на таких умовинах: основна заробітня платня $15 на день (досі було $14.05) і 35 центів від тони добутого вугілля до т. зв. „Добродійного фонду" (досі було 20 центів).

Майнерська платня виносила б сьогодні від $75 до $85 тижнево й з неї були б майнери цілком певно вдоволені, коли б мали постійну працю, але так не є. Тому вони часто попадають у дуже скрутне матеріяльне положення. Поминаючи економічні кризи, першою жертвою яких падають звичайно майнери, чи теж визиск майнерської праці з боку вугільних баронів, в новітніх часах винним є теж за терпіння майнерів і Джан Л. Луїс, що вже є тридцять років неодмінним босом майнерської юнії. Його стареча впертість, зарозумілість та бундючність наносить нині багато біди майнерам і повно клопоту країні.

Майнери слухають Луїса, бо за ним поважні заслуги в їхній боротьбі за кращі умовини праці. Якраз тому не хочеться вірити, щоб і ті майнери, що виходять тепер самочинно на страйк, йшли проти волі Луїса. Вони розуміють добре його мову. Значить відчувають, що Луїс властиво не є проти страйку, а тільки з якихось, тільки йому відомих причин, його тактика вимагає, щоб мав на письмі, що це не він спричинив страйк. Зате противники Луїса є тої думки, що його вплив серед майнерів упадає, що майнери вже не слухають його як давніше, та що через його диктатуру приходиться їм бідувати, бо це він заставив їх працювати тільки три дні праці в тиждень. Знов промисловці озлоблені на Луїса особливо тому, що ніколи не мають певности, чи не настане несподівано застій у продукції через якесь нове зарядження Луїса. Деякі, як от Юнайтед Стіл Корпорейшен, що мають свої майни, загострюють ще положення своїм нерозумним поступком відмовляючи кредиту в компанійних склепах тим майнерам, що хоч бідують, але вийшли на страйк. А майнери страйкують, щоб більше працювати і більше заробляти.

Так виглядає сучасна „майнерська проблема". Ускладнюється вона ще й тим, що хоч з усіх боків натискають на президента Трумана, щоб він щось зробив у цій „критичній ситуації", користуючись своїми президентськими повновластями, чи законом Тефта-Гартлі, президент ще далі тої думки, що „крайня необхідність" ще не заіснувала. Одначе криза ця стала такою загрозливою, що так далі бути не може. Це й спричинило позов Р. Н. Денгема, радника Красвої Ради Робітничих Відносин, що хоче судовою забороною заставити майнерів працювати повних 5 днів на тиждень, як теж не страйкувати.

Водородна бомба — нове марево заглади для людства

В останніх днях повідомлено з Вашингтону, що американські вчені, хеміки, фізики і техніки, перемогли всі перешкоди та завершили свої досліди можливостей виробу нової атомічної бомби з водня, що на тисячу разів перевищувала б деструктивну силу продукованої вже атомічної бомби з урану. Все мало б бути готове до продукції цеї супер-бомби. Очікується, це тільки рішального слова з Білого Дому і продукція може зачатися.

Рівночасно повідомлено, що Дейвід Ліліенталь, голова Комісії Атомічної Енергії, що залишився на цьому пості ще на один місяць, хоча був заповів свою резиґнацію вже з днем 1-го січня, мав би робити останні заходи, щоб не допустити до продукції водневої бомби. Президентові Труманові він звернув увагу на загрозу тотального знищення всього людства і його цивілізації та запропонував, що він сам поїде до Москви і переговорюватиме зі Сталіном справу міжнародної контролі атомічної енергії. Він теж мав би пропонувати знищення складу напродукованих вже атомічних бомб. Більшість в Комісії не поділяє його думки і вважається, що теж на рішальне слово з Білого Дому не доведеться довго ждати. Від кількох днів в столиці відбуваються перманентні наради представників державного департаменту, департаменту оборони та згаданої Комісії. Можна б сказати, що там вирішується тепер доля світу в найдослівнішому і найгрізнішому розумінні того слова. Для зрозуміння цеї безсумніву найважливішої в історії людства правди, не від речі буде познайомитися бодай загальниково з цею новою силою та її деструктивними можливостями.

Водень, означуваний хемічним знаком „Н", це найлегший хемічний первень у газовім стані, що находиться в горішніх верствах нашої атмосфери на багатьох сталих зорях, на сонці, і творить складову частину всеї води та різних хемічних сполук. Він творить приблизно одну п'ятитисячну частину всеї води на світі, отже його є більше ніж досить. Його добувається електролітично з води, як теж діланням цинку на розріджену сірчану або сільну кислину. Нижче —234° Ц. водень стає плинним (відома „тяжка вода") а нижче -254° твердне. Досі він мав досить широке застосування в індустрії, а його використання до продукції космічної енергії надало б йому тепер окремого значення.

В міжнародному лексиконі водень називається гідрогеном, двома зложеними латинськими термінами, що відповідають українському „водородень". Тому в дальшому будемо користуватись означенням водородної або гідрогенічної бомби та енергії.

Подробиці практичного виробу водородної супер-бомби закриті суворою урядовою таємницею. Проте, теоретичні відомости на цю тему знані в світі вже приблизно з 1935-го року і на цю тему появилось вже, головно колись в Німеччині і Англії, чимало друкованих наукових праць. Вже тоді теоретично доказували можливість продукції атомічної енергії з водородня, хоча тільки визволення атомічної енергії з урану насуває тепер на це практичні можливості.

У зв'язку з останніми повідомленнями з Вашингтону, американська преса надрукувала цілий ряд вияснень відомих американських спеціалістів, що подають загальні інформації щодо можливостей і техніки виробу водородної супербомби, оцінюючи загально теж теоретичні можливості її деструктивної сили.

Ядровий процес, що вможливив би продукцію водородної бомби, є цілком протилежний до процесу при виробі атомічної бомби з урану. Продукція атомової бомби з урану наступає шляхом визволення атомічної енергії внаслідок розбиття (фізії) атомів. У визволенні водородної енергії поступається навпаки, збивається (фузія) чотири водородні атоми в один атом т. зв. гелія.

Інтересно, що власне такий сам процес, іменно злука чотирьох атомів водня в один гелія, відбувається на сонці, що вможливлює йому радіацію протягом міліярдів років без спалення. В цьому випадку сонце є своєрідною водородною бомбою, енергія якої вможливлює життя на землі.

Процес визволення атомічної енергії в обох випадках, через розбиття і злуку атомів, заключається в переміні малої кількости матерії в енергію. В таких випадках один грам матерії дає 25.000.000 кіловатових годин енергії, що відповідає розривній силі 20.000 тон відомого ТНТ. При розбитті атому урану в енергію переміняється тільки одна десята частина одного проценту, отже з одного кілограма тільки один грам. Натомість в злуці атомів

(Докінчення на 6 стор. 3-тій)

Микола Чубатий.

УКРАЇНСЬКІ ЕВРАЗІЙЦІ

Після першої світової війни зродилась на еміґрації поміж росіянами ідеологія, яка голосила, що російський нарід є тільки частинно народом европейським; в більшости його ціла культура та ціла духовість звязана з Азією, так само, як майбутність російської потуги і зріст російської імперії звязаний з азійськими посілостями Росії. Автором тої, зрештою для росіян-імперіялістів зовсім природньої ідеології, був професор князь Трубецкой. Він скоро здобув собі багато прихильників, зокрема серед російських націоналістів на еміґрації. Евразійську ідеологію приняло за свою багато професорів російської історії в Америці. Пригадую собі, що в році 1933 на Сьомім Міжнароднім Конгресі Істориків в Варшаві ту ідеологію особливо завзято боронили російські історики-малоросияни.

Хоч нова евразійська ідеологія має сильний російський націоналістичний підклад, її придержуються у Советах при навчанні історії Советського Союзу. Вистачить вглянути в загально принятий в советських середніх школах 4-томовий підручник історії Советського Союзу, написаний професором Панкратовою, яка нині тішиться в Політбюрі ласками офіціяльного советського історика, щоб відразу пізнати суто евразійський підхід до історії Росії.

Так, як еміґраційні евразійці - росіяни одушевляються культурами тих народів Азії, що нині ввійшли в склад російської імперії, так само й проф. Панкротова вчить російську молодь, що російська культура це синтеза всіх тих високих старих азійських культур, до яких західна культура ще навіть не доросла. Такий ідеологічний підклад має теж великанське практичне значення нині, коли Кремль переносить до Азії матеріяльну базу російської імперії, зокрема російську індустрію. Нині Азія, не европейська частина Советської імперії, стає основною частиною червоної Росії. Тут треба шукати причини нинішньої російської експансії в Китаю. Річ природна, що в ідеології евразійців, білих чи червоних, немає місця для самостійного українського народу, бо його культура теж має стопитися разом з культурами таджиків, туркменів, казахів та інших азійських народів в одну велику культуру російськосоветського народу, творця евразійської імперії зі столицею в Москві.

Евразійство це прямо протиленство до українського самостійництва. Росіяни - евразійці орієнтуються виключно на схід, українське самостійництво орієнтується на захід. Перше хоче брати свої соки з азійських культур, а українська культура, як культура самостійного народу, добачує джерело українського духовости в західній культурі. Нині вже маємо десятки праць, які науково доказують, що саме існування України як самостійної нації узалежнене від побратимства з Европою, в минулім і в майбутності.

Духовий звязок українського народу зі заходом слідний продовж цілої його історії, від часів княгині Ольги аж по наші часи. Тісний звязок Ярослава Мудрого та його наслідників з тою міжнародною системою, що в середніх віках називалася „Міжнародною Християнською Спільнотою" (Communitas Christiana), себто союзом християнських держав Европи, є загально відомий. Україна противно як Московщина, поставилася неґативно до азійського світу ще перед татарським заливом, як до самих татар, так і до їх політичних спадкоємців турків. На ідеології боротьби з невірним мусулманським світом виросла козаччина.

Український нарід брав участь в усіх культурних рухах західної Европи, в реформації, ренесансі, гуманізмі, романтизмі і т. п. Вже в наших часах ту саму ідеологію проголосив український комуністичний письменник Микола Хвильовий, що кликав своїх товаришів пера орієнтуватися на духовість західної Европи, а плечима відвернувся від евразійської Москви.

Дивним дивом, якого збагнути годі, саме ідеологи тої групи, що Миколу Хвильового приняли немов за свого святого і патрона, постійно голосять щось зовсім противне. Цілі сторінки европейського органу тої групи прямо заповнені статтями, яких провідною думкою є, що Україна це Схід, що майбутність України є в Азії (зовсім так, як російські евразійці голосять про Росію) та що студія сусідної Азії це справа навіть важніша ніж студія України. „Коли ми сьогодні", читаємо там, „спроможемося на „Енциклопедію Українознавства", то навряд чи скоро спроможемось на „Енциклопедію Сходу", що не менш, а може й більше потрібна на сьогодні, ніж українознавча" (Українські Вісті ч. 99, 1949).

Безперечно, що українська нація, коли б жила в нормальних стосунках у власній державі, повинна б студіювати всі проблеми, між ними також проблеми близького азійського сходу. Та, щоб для українців при нинішнім недокладнім знанні українознавства, особливо серед молодшого та середнього покоління, були важнішії студії азійського сходу ніж України, то таки годі з тим погодитися, зокрема коли завважується серед українських евразійців такі недокладні відомості про Україну та її сусідів.

„Старий европейський міт про азіятів варвар, як головну варварську загрозу Европі" читаємо там, „в наш час живе тільки в пропаґанді гітлерівців, у забобонах деяких західних ідеологій". А чи вся російська система завойовань з опричниками Івана Лютого та черезвичайкою Політбюра не є копіюванням татарської системи Джінґісхана та його наслідників. „Зокрема, Сталін постійно признається до того азійського наслідства. Відомо, що советський диктатор, в 1942 році, запиваючи з японським амбасадором пакт неаґресії (згодом поділтанн), сказав знаменний тост: „Випиймо, бо ми оба азіяти".

Нині вже маємо й українських евразійців, які хотять при допомозі того ж азійського сходу, що був основою московської імперії вже від часів Івана Лютого, будувати українську самостійність. Як це має статися, справа для авторів тої ідеї проста. Поневолення народів советської імперії це не є справа московського народу, а тільки справа Кремля та Сталіна. Не стане його, так зараз настануть часи Овідієвої легенди про Золоті часи згоди поміж ягням та вовком, бо російський 70-мільйоновий нарід тут нічого не винен. Це якийсь там апокаліптичний „московський принцип", який вже одначе, кажуть, конає. На це українські евразіяти навіть наводять докази. Першим доказом це приязність багатьох росіян до „київського принципу", що має заступити дотеперішній московський принцип. Про другий принцип вже на ложе смерти, українські евразійці пишуть таке:

„В одній історичній праці про Росію та українське питання автор (здається князь Трубецкой) навіть дійшов до твердження, що власне російської культури (і навіть мови) немає. Є мовляв, київська українська культура і мова, яку переняли росіяни. І тому, мовляв, росіяни творять фатальну помилку, протиставляючи себе українцям.. Той же Трубецкой у згаданій праці заявляє, що української питання нема, бо Україна це весь східно-слов'янський світ". (Українські Вісті, ч. 99, 1949).

Князь Трубецкой говорить те саме, що говорив цар Петро І., коли для Московщини приймав стару назву України-Русь. Російські евразіяти так само як цар Петро вважають Москву та Київ за одно, тому для них немає ніякого українського питання і тому нема потреби великоросіянам протиставити себе малоросіянам.

Українські евразійці мають ще й третій доказ, вже з практичного життя, ба те, що московський принцип вже конає, а київський росте завдяки безпримірній самопосвяті росіян. „Ви, українці, хочете своєї держави", говорили до автора статті росіяни-українофіли, „так беріть собі цілу російську імперію, переносьте столицю в Київ і правте, але ж не можна ліквідувати її". Московські евразійці знають дуже добре, що єдина неділима Росія може мати столицю в Києві чи Москві, тому пускають хахлам такі бляхмани.

Велика шкода, що автори тої ідеології в 1940-вім році жили під Советами а не в Західній Европі. Ту саму думку, про варварський московський принцип та про культурний

(Докінчення на стор. 3-тій)

ЧЕТВЕРТИЙ КОНҐРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

24)

XXII. ДИСКУСІЯ НАД РЕЗОЛЮЦІЯМИ

Привіти, проголошення пожертв, зміна статуту, вибір нового Конгресового Комітету та наостанці відчитування проєкту резолюцій виповнили майже ввесь другий день нарад Конгресу. Вже перед резолюціями заповіджено приїзд Капелі Бандуристів і підготовку до концерту. Це склалося, що на ширші дебати над поодинокими проблемами не стало часу. З другого боку треба ствердити, що дискутанти не видвигали основних проблем, заторкуючи в більшості справи формальні або другорядні інші.

Після відчитання проєкту резолюцій, негайно поставлено всенок, щоб їх прийняти.

До голосу зголошується д-р Д. Квітковський та запитує, чому в резолюції Конгресу вставлено, що „Конгрес вітає УПА та її політичний провід". Він вважає, що Українська Національна Рада є одиноким політичним проводом і тоді це само собою розуміється. Признання такого політичного авторитету УНРаді виходило недвозначно теж з дотеперішнього перебігу Конгресу.

Проф. М. Чубатий, як автор першої редакції тої резолюції, вияснює делегатові, як ця частина резолюції дісталася до тексту. Він твердить: Відомо, що поважна частина українського громадянства в Европі та в Америці, признаючи Українській Національній Раді авторитет репрезентувати українців поза Україною, вважає, що на рідних землях УПА має свій політичний провід, Українську Головну Визвольну Раду (УГВР), яка дає їй політичні вказівки. Армія без політичного проводу не була б армією, тільки бандою. Ми ж вважаємо УПА за українську національну визвольну армію. Ціллю резолюції — ствердить д-р М. Чубатий — було об'єднати на цьому Конгресі українців різних світоглядів, тому в цій частині резолюції не згадано про УГВР поіменно. Автім, кожний може собі пояснити її як вважає за відповідне. Прихильники УГВР можуть політичним проводом УПА вважати УГВР, а прихильники УНРади можуть вважати УНРаду за такий провід. Для збереження єдности американських українців Конгрес не може займати радикально однобічного становища.

На цьому практично закінчується дискусію над резолюціями і їх приймається, доручуючи Резолюційній Комісії ще їх кінцеве оформлення та стилізацію.

Предсідник д-р Сіменович перериває дальші наради Конгресу, заповідаючи безпосередній концерт Капелі Бандуристів. При цьому повідомляє, що наради будуть продовжуватися після концерту.

XXIII. КОНЦЕРТ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

Поза діловою програмою Конгресу, але з його нагоди, ввечорі другого дня Конгресу відбувся концерт Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, під мистецьким керівництвом Григорія Китастого. Поверх тисячі осіб, делегатів Конгресу, та місцевих громадян, українців і американців, з ентузіязмом приймали кожну точку великої концертової програми.

XXIV. МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА

Під час Конгресу в приміщеннях готелю Статлер, де відбувалися наради, була відкрита приготована мистцем С. Гординським виставка українського мистецтва. Виставку відвідало не тільки багато учасників Конгресу, але й місцевих громадян та принагідних гостей. Між відвідувачами записалися м.і. визначні американські громадяни і визвольники з різних кінців країни, що в тому самому часі брали участь в конференції Американської Виховної Ради, що відбувалася теж в готелю Статтлер. Усі вони висловлювали велике признання українським мистецьким досягненням.

XXV. ПРОДОВЖЕННЯ НАРАД КОНГРЕСУ

Після концерту Капелі Бандуристів наради Конгресу продовжувалися, хоча деяка кількість делегатів вже від'їхала безпосередньо після концерту. Д-р Сіменович відкрив дискусію на загальні теми, в якій забирали голос ще численні делегати. Дискусія відносилася головно до видвигненої на Конгресі проблеми Народного Фонду та найкращих метод і можливостей збірки національного датку. Окрему увагу віддано теж напрямним дальшої праці та найважливішим завданням УККомітету на найближчу будучність.

XXVI. ЗАКІНЧЕННЯ КОНГРЕСУ

Після вичерпання дискусії, слово забрав ще новообраний голова УККомітету, проф. Лев Добрянський. Він знову коротко пригадав рішальність доби, в якій доводиться нам жити та зокрема єдину загальну політичну коньюнктуру, яку можна використати для добра української справи. Зі свого боку він запевнив, що докладе усіх зусиль, щоби новообраний УККомітет не тільки не проґавив тої нагоди, але її вповні використав.

На закінчення нарад слово забрав новообраний перший заступник голови УККомітету, Дмитро Галичин. Він говорив:

Український нарід переживає тепер найбільшу трагедію. Лише повне розуміння цеї трагедії і того катастрофального положення, лише об'єднання та скріплення всіх українських сил і тільки велика праця та ще більша жертвенність допоможуть нам дійти до нашої великої мети. Я вірю, що ми виконаємо свій обов'язок супроти поневоленої України. Тому вертаймося до своїх громад з твердою постановою, що ми не залишимо українського народу на поталу в цій найчорнішій годині його історії та що ми допоможемо йому в його боротьбі проти комуністичних тиранів. Цим ми сповнимо святе діло, бо — по словам кардинала Спелмана — бунт проти тиранів, проти найбільш звиродніли і диявольських комуністичних катів, це послух Богові!

На цьому предсідник д-р М. Сіменович закрив формально Четвертий Конгрес Американських Українців, на закінчення якого відспівано ще український національний гимн: Ще не вмерла Україна.

Того самого дня пізно ввечорі відбулися ще перші наради новообраного Українського Конгресового Комітету.

МОГИЛА, ЩО АЛЯРМУЄ

Переглядаю американські часописи, і зпоміж численних вісток з великого міжнародного життя раптом схоплюю оком такий звичайний собі, такий загублений в них дрібний наголовок: „Повісився новий імігрант". Читаю: Повоєнний скиталець Максим Катюський, 39 років, приїхавши з Филаделфії до Ню Йорку шукати праці, повісився в публичному місці. Перечитую ще раз: чи не помилка? Ні, так воно й є. Коротко, як людське життя, і ясно, як людська смерть. Лише кілька слів, а як багато промовляють, принаймні повинні промовляти вони всім нам! Адже вдумайтесь: в центрі найбагатшої в світі країни, серед тисяч таких самих, як і він, імігрантів, але здебільшого матеріяльно сяк чи так вже влаштованих, в приміщенні самої допомогової організації, людина, що приїхала сюди жити, раптом вкорочує собі віку! Чи не звучить самий цей факт докором всім нам, незалежно від того, хто ми є — чи „старі" чи „нові", чи „західняки" чи „східняки", чи гетьманці чи соціялісти, чи діячі допомогових організацій чи зовсім до них непричетні? Чи не алярмує ця зловісна подія до нашої свідомости, чи не повинна вона стати поштовхом до нашого рішучого громадського зрушення, до нашої спільної акції в невідкладній справі нашої загальнолюдської і національної чести? Чи не повинен кожний з нас, прочитавши цю страшну вістку, доконати все, що в його силах і можливостях, щоб, з полегшею поклавши руку на серце, щиро сказати: „я зробив усе, щоб надалі такого вже не могло бути".

Це є нашим обов'язком тим більше, що трагедія Катюського — це не лише справа одного людського життя, не лише особиста трагедія мертвої вже людини, а передусім трагедія „нової іміграції" взагалі, тобто потенціяльно трагедія скитальців усіх націй, отже й українських навіть в тому випадку, якби Катюський виявився кінець-кінцем не цілком українцем. Адже жадна національна ґрупа на іміграції не може бути певна, що не матиме свого Катюського завтра, якщо не має його сьогодні. Самогубство Катюського безперечно здезорієнтує і ще більш приголомшить психічно наших імігрантів в Европі. Воно може навіть перерости в політичну справу міжнародного обсягу, бо неминуче дасть комуністам поживу для брехливо-тенденційної пропаганди проти ЗДА і переселенчої акції ІРО.

Не знаючи ще всіх обставин цієї сумної справи, годі ще й шукати як безпосередніх винуватців у ній, так і практичних заходів, потрібних для надання нашим допомоговим організаціям більшої оперативности й матеріяльної спроможности. Ясно одне: випадок з Катюським повинен спонукати весь загал української іміграції в ЗДА не тільки до якнайбільшої активности в допомоговій акції, не тільки до якнайширшої участи в Українському Національному Фонді і в добровільних посильних датках на допомогові цілі. Тінь Катюського закликає нас (і це — чи не найголовніше) до усталення моральної опіки над всіма тими нашими бездомними скитальцями, які раз-у-раз висідають в американських портах з кораблів, щоб, не маючи вже ні матеріяльної опіки ІРО, ні оточення своїх людей, почати нове життя в новій, незнаній і незрозумілій їм країні.

Чи бачили ви їх, коли вони сходять з цих кораблів? В їхніх понурих постатях, в їхніх засмучених очах, в їхніх непевних розгублених рухах ви можете прочитати тяжку драму поламаного людського життя: роки страждань, часом в сталінських і гітлерівських кацетах, роки нестатків, бездомних поневірянь, мізерного животіння в таборах під страхом репатріяції, в болісних думках про загиблих або загублених рідних. Але вдивіться в ці ніби загаслі очі глибше, і вам блиснуть в них вогники радости визволення, втіхи прибуття на вільну американську землю, вогники надії, якщо не віри, в те, що тут загояться нарешті всі старі рани, знайдуться нарешті праця й добробут, спокій і воля. Не дамо ж цим вогникам померкнути й згаснути, як згасли вони у Катюського, як мерхнуть вони часом у інших.

Сьогодні-завтра ці новоприбулі скитальці розбредуться по широких просторах своєї нової батьківщини хто куди: одні залишаться в Ню Йорку, другі помандрують в якусь далеку Каліфорнію, треті безслідно розпорошаться по дрібніших містах, по загублених поміж них фармах. Той, хто приїхав на певну знайому йому працю, або люди молоді, здорові, фахівці, що пристойно знають англійську мову, — всі такі люди не розгубляться, пристосуються до нових умов швидко. Проте є інша категорія імігрантів — люди, яким ашуренс з тих чи інших причин не міг дати праці у спонзора, і які або марно шукають її, або знаходять таку, що через їх вік, стан здоров'я чи незвичку до тяжкої праці стає для них надсильною, спричинює фізичні й нервові захворіння. Такі люди часом доходять до безнадійного розпачу. „О як радо віддала б я за таборову юшку всі ці американські делікатеси!" — писала одна молода імігрантка. „Часто плачу, не можу спати... жити не хочеться", — скаржилась інша. Подібні настрої є звичайно для таких „невдах" неминучим етапом в їх тяжкій боротьбі за право на життя, за своє місце в чужій їм ще країні і разом з тим виявом їх духової депресії під впливом гострої зміни оточення, мови, способу життя, може й клімату, під впливом своєї самотности, вимушеної „німоти", загального приголомшення й нерозуміння, що так сприяють відживленню старих душевних болів і чорних думок. Це — наче якась психічна хвороба, яку треба будь-що лікувати й поборювати, щоб вона не довела до тієї межі, яку в припадку психічного розладу переступив своїм одчайдушним кроком Катюський.

Отож як на тимчасово хворих нам і треба дивитися на таких людей. Не судити суворо їх за оті нездорові настрої, а підійти до них ближче, дружньо взяти за руку, помогти їм швидше почути себе не зайвою людиною на задвірках життя, а повновартісною частиною не лише своєї національної, а й загально-американської спільноти. Самоплином цей процес повільно відбувається і тепер. Такі люди видужують, — їх виліковує час. Проте звірятися тільки на нього, як про це свідчить приклад Катюського, було б не завжди безпечно. Таким людям треба подавати моральну поміч, для якої добрими є і краща інформація, і поради, і культурні розваги, і звичайна дружня розмова, — одне слово, всі заходи й форми, аби було в них щире чуйне ставлення до живої людини.

Багато є способів хоч би тільки морально допомагати новоприбулим своїм землякам, і наш обов'язок — дати їм цю поміч. Хай свіжа могила Катюського нагадує нам про це і хай вона назавжди залишиться поодинокою могилою самогубця на кладовищі нашої іміграції.

Б. К.

Водородна бомба—нове марево заглади для людства

(Докінчення зі стор. 2-гої)

водня в енергію перемінюється вісім десятих одного процента матерії, отже з одного кілограма матерії вісім грамів перемінюється в енергію. Це значить, що один кілограм водня, перемінений шляхом злуки атомів в гелій, дав би поверх 200.000.000 кіловатних годин енергії, що було б вісім разів більше ніж з одного кілограма урану, та відповідало б розривній силі 160.000 тон ТНТ. Отже одна водородна бомба зі 100 кілограмів водня була б 800 разів сильніша, ніж та, яку скинено на Гірошіму.

Як уже згадано, визволення водородної енергії теоретично передбачувалося вже перед около 15 роками, але можливість її практичного здійснення заіснувала щойно після визволення атомічної енергії. Діло в тому, що процес фузії (злуки) водородних атомів на сонці відбувається в температурі 20,000.000 стоградусних ступнів (Цельзія) та при тисненні 160 білйонів атмосфер. Тому, що приблизно такої самої температури і тиснення потрібно теж для фузії водородних атомів на землі, можливість того зразу цілком виключається.

Зміна наступила у визволенні атомічної енергії з урану. Атомова бомба тим самим стала теж своєрідним „куснем сонця" для витворення водородної енергії. Во температуру в центрі експльозії атому означується на приблизно 6.000.000 стоградусних ступнів, отже втроє більшу ніж на сонці, а тиснення атмосфери, яке витворюється в хвилині атомової експльозії, відповідає тисненні внутрі сонця. Тимсамим, атомова експльозія створює всі передумови для фузії атомів водня. Це значить, що до розриву водородної супер-бомби була б потрібна насамперед експльозія атомічної бомби. Все це разом створює необмежені деструктивні можливості, що ставлять практично під знак запиту дальшу долю нашої планети.

Це тільки загальниково про ці космічні речі, що ще недавно були за сміливі навіть на фантазію та які сьогодні є дійсністю. Гроза тої дійсности є завелика навіть на те, щоб людство могло здати собі з неї справу.

Згідно з науковими твердженнями, водородна бомба знищила б доценту все в промірі 50 миль, де вона впала б. Бомба, скинена на Гірошіму, була тотально деструктивна „тільки" в промірі одної милі, а частинно на п'ять миль. Атомічна бомба, яку випробовувано вже після війни, мала бути 6 до 8 разів сильніша.

Вчені одноголосно стверджують, що продукція водородної супер-бомби загрожує не тільки непередбаченими знищеннями, але самому порядкові природи. В Америці вже сьогодні існують, згідно з офіціяльними твердженнями, всі передумови продукції цеї бомби. Вже завтра їх може мати Совєтський Союз. Наявність цеї космічно деструктивної сили в двох ворожих і антагоністичних таборах могла б в обставинах означати дослівно кінець людства та його цивілізації. Це створює в світовому маштабі Шекспірівську ділемму „бути чи не бути" в її найгрізнішій формі.

Читайте українські книжки та часописи, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

ОБ'ЄДНАНІ ДЕРЖАВИ ЕВРОПИ

Промова міністра П. Г. Спаака у Филаделфії.

Пенсилвенський Університет Филаделфії зорганізував тиждень зборів Університетської Ради під кличем вишколу для мирної співпраці. Відкрито цей тиждень на святковому вечорі у Міській Авдиторії, де з промовою виступив голова Дорадчого Зібрання Европейської Ради і колишній бельгійський премієр міністрів Павло Г. Спаак.

Простору залю Міської Авдиторії, що приміщує кільканадцять тисяч осіб, виповнили представники наукового світу, громадського життя і студенти. В концертній частині органіст Роберт Ельмор подав зразки музики об'єднаних народів, відограющи композиції Баха, Франка, Раванелльо та Лямара. Опісля концертувала оркестра американської фльоти під дирекцією майора Вилйема Ф. Сентельмена. Справжнє університетське свято відкрила академічна процесія професорів у тогах і біретах та інвокація ректора Карлової Семінарії, єпископа Франціса Дж. Форі й американський державний гимн. Формального відкриття довершив голова головного об'єднання колишніх студентів (алюмнів), після чого співак Метрополітанської Опер Джан Пірс проспівав „Брабансону" — бельгійську національну пісню. Президент Університету Гаролд Е. Стассен представив зібраним почесного гостя, згадуючи його заслуги для державного життя Бельгії на пості премієра міністрів і міністра закордонних справ, як теж для світової мирної політики на пості першого голови Зібрання Об'єднаних Націй і теперішнього голови Дорадчого Зібрання Европейської Ради. П. Г. Спаак виголосив до зібраних промову в англійській мові, після чого дано йому почесний докторат прав цього одного з найстарших американських університетів.

У своїй промові міністер Спаак розвинув ідею Об'єднаних Держав Европи на зразок Злучених Держав Америки. Правда, важко провести в життя цю ідею вже з уваги на п'ятнадцять різних мов, якими говорять европейські народи, та їхні відмінні самостійні традиції, але загроза, яка нависла сьогодні над Европою, ставить таку вимогу. Зрозуміння для цієї ідеї знаходить Европа в Америці, яка у пляні Маршала простягла Европі помічну руку. Щоб рятувати зародок великих культур, які поступенно народжувались в Італії, Еспанії, Франції та Англії, щоб рятувати мир, Америка та Европа мусять ще міцніше подати собі руки та підготовитись до оборони. Сто п'ятдесять мільйоновий американський народ, з його великою господаркою, та сто п'ятдесять мільйонів европейців, готових боронити свободи та своєї культури, — це забороло, що може врятувати свободу і мир.

Промова міністра Спаака перед американським науковим світом, як і остання промова пані Чіянг Кай-ші, це дальші етапи усвідомлення американського народу в його позиції та завданнях для рятування світу перед цілковитою загрозою комунізму.

(от).

УКРАЇНСЬКІ ЕВРАЗІЙЦІ

(Докінчення зо стор. 2-гої)

київський вже по князю Трубецькім на сторінках лондонського слявістичного журналу "The Slavonic and Eastern European Review", Yearbook 1939-40, пламенно розвивав відомий чорносотенець В. Шульгин в статті "Kiev, Mother of Russian Towns". (Київ Мати Русских Городів). Він наводить характеристику Киева та Москви, яку в половині 19-го століття дав Алексій Толстой. Москва у нього — це усіблення варварства, Київ — це усіблення лицарства та свободи. Тому, саме Київ повинен бути столицею Росії, єдиної й неділимої та під проводом царя. Бо, мовляв, коли узурпатор Петлюра заняв Київ, то в нім було тільки 72 українців-сепаратистів. Чи це не приклад майстерського способу відкинення принципу московського, а прийняття принципу київського?

В тому самому часі в Америці один часопис, теж монархістичний чорносотенний, пішов ще дальше. Відкидаючи московський принцип, він залишив друкувати на чолі часопису царського двоголового вірла, а став друкувати Тризуб св. Володимира, як герб нової Росії. Чи це теж не триюмф київського принципу завдяки росіянам-українофілам"?

Віримо, що коли б автори таких карколомних ідеологій менше студіювали схід та Азію, а більше Україну, то певно пізнали б один твердий закон історії, що народи таки зі собою змагаються, а кожночасна влада є тільки інструментом національних амбіцій. То ж і Ленін та Сталін, загарбавши владу в російській імперії, завернули з інтернаціоналізму на старі рейки російського імперіялізму і націоналізму.

Теж віримо, що основне пізнання минулого та культури України вказали б українським евразійцям напрямні історичного шляху українського народу та його звязок зі заходом. Тоді напевне українські евразіяти найшли б більше критицизму до „українофілів-росіян" і більше зрозуміння та національної солідарности з нелюбими їм західними українцями, які найяскравіше репрезентують українську основну ідеологію - орієнтацію української нації на демократичний захід.

Зрештою, баламутство про приятелів росіян, прихильників української самостійности, зачинає нині ставати власністю не тільки українських евразійців, свіжих емігрантів з-під Советів, але також і старих емігрантів. Воно стає політичною хворобою українців одного політичного виховання та одного політичного минулого.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

13. січня 1910 р.

РАЙ У МЕКСИКУ.

Під повищим заголовком містить редакція надіслану статтю, в якій згадується про пляновану мексиканським урядом колонізацію земель в тому краю. Стаття обговорює політичне положення Мексика, звертаючи увагу, що там нема свободи тому, що уряд є в руках диктатора. Не зважаючи на це автор статті каже: „Свого часу писав п. Кирилюк, що мексиканський уряд заплатить дорогу делегатам поважного товариства, якщо вони схотіли б прослідити справу на місці. Коли так, чому урядові У. Н. Союзу не впевнитися про це, а коли прийдуть білети на дорогу, вислати туди двох-трьох довірених людей, щоб побачили цей мексиканський „рай" і опісля склали звіт з своїх спостережень?"...

СВЯТОЧНІ И НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ ЄПИСКОПА У. Н. СОЮЗОВІ.

Головний предсідник У. Н. Союзу оприлюднює лист, одержаний від Преосв. Єпископа С. С. Ортинського, в якому написане: „Отсим складаю на Ваші руки щирі побажання Веселих і Щасливих Свят та світлого, успішного й багатого в плоди душевні Нового Року. Ці желання передаю через Вас всім працівникам на народній ниві, то є Урядові У. Н. Союзу й його достойним Членам..."

СМЕРТЬ ВНАСЛІДОК ВИБУХУ ГАЗІВ В КОПАЛЬНІ У ВИЛКСБЕРІ

Знову приходиться занотувати смерть майнерів. Дня 11. січня, коло год. пів до девятої ввечір у копальнях Лігай енд Вилксбері Кол Ко. наступила страшна експлозія газів. Досі звісно, що чотирьох майнерів покалічено смертельно, а пятьох — самих словаків — убито. Пожежа, яка шаліє після вибуху, ударемнила всякі спроби ратунку.

З НАРОДНОГО ЖИТТЯ.

Дня 2. січня відбулося відновлення читальні „Просвіти" у Вилксбері. Вона була заложена в 1909 р. і приміщена в окремій залі. Тепер читальню перенесено до церковної залі. На зібранні явилося коло 150 осіб, яких привитав о. І. Кузів. — Репертуар Українського Народного Театру: неділя 16. січня вистава опери „Запорожець за Дунаєм" в залі чеського „Сокола" в Ню Йорку при 72 вул. — Вистава опери буде повторена 19 січня в Елизабетпорт, 20. січня в Перт Амбой, 22. січня в Сівю Готел в Баррен Айленд, Н. И.

20. січня 1910 р.

АМЕРИКАНСЬКЕ ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА" ПОЧИНАЄ ПРАЦЮ.

Товариство „Просвіта", засноване на зїзді у Филаделфії 15. вересня 1909 р., розпочало свою активну діяльність з днем 10. січня 1910 р. Для зясування цілей уряд Товариства оприлюднює головні постанови свого статуту, в якому на вступі сказано: „Завданням Тов. „Просвіта" є: піднести нарід наш під оглядом науково-просвітним і культурно-економічним та запевнити йому національне життя-буття на чужині". Подаючи витяг статуту до відома, уряд взиває український загал вступати в члени Товариства, щоб воно могло сповнити свою працю.

ЧЕРГОВА ДОПОВІДЬ В НТШ

Цеї суботи відбудеться в приміщенні Американського Відділу Наукового Товариства ім. Шевченка (50 Чорч вул., Ню Йорк) чергова доповідь на тему: Нові данні діялектологічного поділу української мовної території. Лектор: д-р К. Кисілевський.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЮ ЙОРК

„Дністер", від. 361 УНС, на шляху до дальшого розвитку.

Дня 17 грудня 1949 р. в залі церкви св. Юрія відбулося річне „виборче" зібрання чи не найбільшого відділу УНСоюзу, а саме товариства „Дністер", яке має порядкове відділове число 361. Зібранні проводив Степан Ковальчук, секретарював Іван Герцик.

Першу частину зібрання присвячено на звіт з праці уступаючого уряду. Ця частина пішла гладко, бо кожен урядник був наперед приготований. Тому, що маетковий звіт був складений на спеціяльно в такій цілі скликанім місячнім зібранні 9 грудня, відпало читання в цифрах, а обмеженося до праці поодиноких урядників. Тимто звіт виходив відмінно від інших звітів, бо мав почасті особистий характер.

Виявилося, що в минулому році число членів за полісами зросло до 1,620, а до цього причинилися деякі члени, які поставили собі за головну ціль збільшити кількість членів. Разом придбано впродовж минулого року 267 членів, з яких Мартин Малетич придбав 160, Іван Галичин 50, Петро Кучма 35, Степан Левко 12, П. Іванів 10, а інші по менше. Тому, що п. Малетич зорганізував найбільше число, він виявив методи своєї праці для заохоти інших членів. Найбільше нових членів походять з нової іміграції. Це можна було зробити так, що організатор утримував особистий контакт з свіжо приїжджаючими, старався про працю для них і так заскарбив собі їх приязнь. Інші організатори виявили свої поміченя з цієї нагоди і були вдоволені, що змогли причинитися до чисельного зросту товариства.

Другою важливою справою на зібранні було придбання власного дому Товариства. Цю справу започаткував голова. Микола Левкович, жертвуючи від себе на початок $100. Упродовж року зложили члени разом $850 готівки на цю ціль, а інші декларували свою поміч, як тільки прийде час. Тому, що Товариство має свого власного маєтку вартости $19,358, з того придбано в минулому році $2,251, різними імпрезами, то є надія, що „Дністер" набуде свій власний дім, як тільки трапиться відповідна нагода. Безупинно пригадував на цю справу п. Левкович, а в цій справі найшов помічника в особі Петра Кучми, фінансового секретаря, Володимира Хоміцького, заст. голови, Степана Левкова, реcорд. секретаря й інших. Тепер ця справа на стільки популяризована, що має вигляди на здійснення.

Третьою справою було притягнення молоді до Союзу. Цю справу реферував Головний радний УНС, Петро Кучма, пригадуючи, що 55-річний ювілей УНС в Ню Йорку улаштувала союзова молодь 15 жовтня 1949 з великим успіхом при допомозі старших членів.

Четвертою справою було зясування американсько-української ідеї і складення пляну праці при прямуванні до вищого ідеалу понад буденні справи. Цю справу реферував д-р Семен Демидчук. Він покликався на працю нюйорської української громади в минулому, пригадав ролю тов. „Дністер" у цій праці і доводив, що зі свіжими силами, які прибувають з Европи ми можемо значно посунути народню справу вперед, даючи цим приклад меншим громадам.

При огляді праці за минуле пригадали члени на потребу жертв на народні цілі з нагоди Коляди. Тому, що вже на місячних зборах на внесок д-ра Воробця рішено зібрати членську коляду на потреби Української Санітарно-Харитативної Служби, на теперішніх зборах рішено виасигнувати на конто коляди на цю ціль $50 з каси „Дністра".

Кінцевою справою був вибір нового уряду, до якого ввійшли вже й нові сили, які прибули з Европи і вписалися завчасу до УНСоюзу через 361 відділ. Вибраний уряд на 1950 рік представляється так: Мартин Малетич — предсідник; Михайло Лисогір — перший заступник; Василь Савицький П другий заст.; Петро Кучма — фінан. секретар; Іван Шамин — скарбник; Іван Герцик — рекорд. секр.; Катерина Джорджія — заст. скарб. Контрольна комісія: д-р Семен Демидчук, Іван Галичин, Стефан Ковальчук. Тростіси: Йосиф Тарнавський, Іван Собенко, Данило Кольба. Опікуни хворих: Петро Трофимяк, Катерина Левко, Марія Сосницька. Хорунжі: Григорій Лібович, Никола Василишин. Бібліотекарі: Богдан Чехович і Стефан Чума.

Після подяки для членів уступаючого уряду, за їх солідну працю, нововибраний голова заприсягнув новий уряд і візвав до дальшої праці для добра Товариства й громади.

М. Л.

ПОДРУЖЖЯ СОЮЗОВЦІВ
Марійка С. Мусійчук, яку бачимо на тій знимці, що покінчила Мавнт Норсінг Скул в Клівленді, а тепер студіює в Огайо Стейт Юніверзіті, виходить заміж за Михайла Гладя, що студіює права в Йонґставн Каледжі. Обидвоє є членами УНСоюзу.

---o---

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Річні Збори Ліґи.

Дня 18 грудня м. р. відбулись тут річні Загальні Збори Ліґи Американців Українського Походження. В зборах взяло участь 29 делегатів від 17 товариств. В історії Ліґи це рекордове число. Важливі завдання, які мала Ліґа в минулому році до сповнення ілюстрували члени виділу в своїх звітах.

У свому звіті голова, п. Іван Дужанський підкреслив, що Ліґа підготовила дві програмові імпрези, а саме: Шевченкове Свято, получене з 10-річчицею Державности Карпатської України і Листопадоте Свято. Обі імпрези стояли на високому патріотичному й мистецькому рівні й пройшли з повним успіхом.

Голова Ліґи допоміг влаштувати Концерт Капелі Бандуристів і Концерт Оперного Ансамлю під дир. Б. Пюрка.

Кромі цеї роботи, львину частинку усиль і часу просвячено справі переселенчої акції. Зорганізовано переселенчі пункти, через які пройшло понад 4000 родин. Їх забезпечено приміщенням, харчем а в більшості випадків підшукано працю. Для хворих дітей по чисельних інтервенціях виеднано безплатну лікарську опіку в шпиталі. Для здобуття фондів на одержання кухні для новоприбулих і інших технічних видатків зорганізовано два громадянські віча, на яких зібрано $1,417.

В цій великій і дуже важній роботі допомагали в першу чергу д-р Смук, який безкорисно лікував хворих і допомагав в розшуках за працею. На стації опікувались новоприбулими п. Подола, п. Паньків, п. Яворська і інші. При розшуках мешкань і праці багато труду вложив п. Куропась. Слід згадати п. Шпикулу, який перевів з найбільшим успіхом збіркову акцію. Невтомна п. Ґульчій весь час працювала над висилкою завірень і збіркою грошей. Це ще далеко не всі, які помагали в праці, та з браку місця не всилі всіх вичислити.

По звітах виділових Загальні Збори дали їм повну абсолюторію.

До Виділу Ліґи на рік 1950 вибрано: голова: п. І. Дужанський, заступники: д-р Смук, п. Шпикула; секретар: п. Іващук; секр. анг. мови: п. Паньків; реф. фінансів п. Гульчій, касієр: п. Забсяк; реф. звязків з чужинцями п. Каменецький; реф. культурно-освітний: п. Негай; реф. преси: п. Децик.

Контрольна Комісія: п. Василевська, п. Ґудз.

На першім засіданні Виділу розділено функції й намічено квартальний плян праці. Ліґа надалі нестиме тягар опіки новоприбулими. До цеї роботи призначено д-ра Смука і п. Шпикулу як адміністранторів.

Союзовий Дім і надалі даватиме тимчасовий захист новоприбулим. Для роздобуття фінансів рішено перевести коляду. Цей обовязок взяв на себе Осередок Спілки Української Молоді. Теж ухвалено влаштувати заходом Ліґи Українську Антикомуністичну Маніфестацію в день державности України.

Пресовий референд Ліґи.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

ЗВІТ

ЗІ ЖЕРТВ, НАДІСЛАНИХ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ. (ЗА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ 1949 Р.

Филаделфія, Па. — Тов. ім. О. Кобилянської, відділ 48 СУА $10; Е. Слободян 5.
Карнеґі, Па. — А. .С Кравчишин $5.
Фоллстон, Мд. — Йосиф Мороз $5.
Пулсвилл, Мд. — Роман Сокольський $5.
Ню Йирк, Н. Й. — Н. Гладун $5.
Бруклин, Н. Й. — Дмитро Санчук $5.
Рачестер, Н. Й. — Укр. Амер. Допомоговий Комітет $100.
Коговс, Н. Й. — Павло Задра $5.
Джерзі Сити, Н. Дж. — Злучені Укр. Амер. Організації, як дохід з Фестивалю „Гомін України" переслав предсідник Г. Тизьо $1,000.
Шікаґо, Ілл. — Збірка п. Й. Дацька на листу ч. 849 „Студентського Фонду" $22.
Йонґставн, Огайо. — Дмитро Голубець $15.
Лос Енджелес, Каліф. — Злучені Організації з концерту Шевченка $41.
Милвокі, Виск. — Тов. „Вільна Україна", відділ 118 УНС $14.
Міннеаполіс, Мінн. — Константин Солчаник $5.
Манвил, Р. Ай. — Тов. ім. Драгоманова, відділ 181 УНС $10.
Ню Бритен, Конн. — Укр. Кат. Парохія, збірка на „Спільнім Свяченім" $43.90.
Тамс, В. Вірджінія. — В. Магун $5.
Клівленд, Огайо. — Магдали-
на Лопушак $5.
Лудлов, Масс. — Дамян Харко $13.35.

По $3.00: М. Рінк

По $2.00: Марія Кресан, Г. Феро, Н. Круль, А. Бубен, П. Слюзарчук, Т. Танін, Т. Шпит, Г. Косовський, Й. Федорак, Марія Новакович, Д. Якимець, Ленчук, В. Яґля, Т. Куцуляк, А. Серафин.

По $1.00: А. Курман, І. Федак, І. Масляк, І. Дуда, П. Крупник, Д. Метик, І. Ґавловський, В. Шабатура,, В. Русиник, А. Шипа, І. Костів, І. Кривуша, Софія Батук, П. Ропіцкий, М. Михно, Г. Грицко, І. Гома, С. Сенів, Анна Петелля, О. Цікало, М. Грицак, М. Ґалановський, А. Зелінський, С. Себер, Н. Зелінка, Т. Туців, В. Панівківський, П. Сенько, А. Е. Смаль, Анастазія Бойко, Й. Пакстон, Ф. Фідор, Христина Гук, М. Добош, М. Демчик, К. Боровський, Г. Балюх, М. Бучинський, М. Брусе, Анастазія Бойко, М. Сидорак, Р. Г. Конет, П. Смага, П. Кіналь, М. Губіш, В. Вовнянка, П. Коваль, Текля Верещук, М. Чикота, Н. Козак, І. Щербанович, І. Савчук, Анна Бабій, Н. Чередарчук, С. Гальчшак, І. Савчук, Анна Бабій, Н. Чередарчук, .С Гаильчишак, І. Шмідт, Н. Коцай, А. Шемила, Т. Ґрещук, А. Гуменюк, Марія Білецька, Собія Михно, А. Вишиваний, Кульматицький, М. Альницький, М. Коваль, Т. Косевич, А. Шішерський, М. Кривулич, В. Кочмар, М. Рапач, А. Волос, Т. Бабій, Ева ЛЛата, Г. Хайка, Анна Хальо, Марія Бойко, Н. Мовчан, А. Струк, М. Кулік, С. Олеш, Т. Дацик, В. Корнелюк, В. Павлович, Анна М. Борщ, І. Гладкий, В. Пахолик, І. Івашко, П. Задра, В. Лялька, С. Мацяк, П. Барнич, Г. Волчанський, П. Ропіцкий, Ф. Ямельський, А. Сструк, Черрука, д-р Ю. Мовчан, І. Левицький, А. Гайдук, М. Кравк, І. Мойнаєнко, Анна Кушнір, М. Стрик, Н. Ганас, Катерина Каламар, М. Шибінська, А. Висковська, Марія, Пасічник, М. Брусе, П. Сосновський, Г. Страдомський, І. Смарц, С. Глинський, П. Крупник, В. Чорний, М. Сидорак, М. Дудра, І. Рибак, В. Савчук, Тупіс, П. Зазуля, П. Кіналь.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 18. січня 1950 року помер
МИХАЙЛО ПОЛЧИНСЬКИЙ,
член Тов. Дністер, від. 361 У. Н. Союзу в Ню Йорку.
Покійний прожив 52 роки. Походив зі села Лагодів, пов. Перемишляни, Галичина. Полишив у смутку жінку Анну і троє дітей.
Похорон відбудеться в суботу, 21. січня, в год. 9. рано, з похоронного заведення П. Яреми, 129 East 7th St., до укр. католицерк. церкви св. Юра. — В. И. П.!
П. Кучма, секр.

Дня 4. січня 1950 р. помер у 30. році життя
ЙОСИФ КОЛЛОР,
член 290 відділу У. Н. Союзу з Куртіс Бей, Мд.
Покійний родився в Балтімор, Мд. Полишив у смутку жену Юлію з дому Новаковська.
Похорон відбувся 7. січня з дому жалоби, 1606 Гейзел Ст., при участи родини, членів і знайомих до катол. церкви, а відтак на цвинтар св. Христа. — В.И.П.!
М. Іванюк, секр.

Дня 5. січня 1950 р. помер
ІВАН ГІЛЬ,
член відділу 50 У. Н. Союзу в Лорейн, Огайо.
Покійний роджений 1887. р. в селі Вістрів, пов. Рудки, Україна. Полишив у смутку жену Домініку, сина Петра, дві дочки Катерину і Анну, двох зятів і трьох внуків.
Похорон відбувся 9-го січня з укр. правосл. церкви Преч. Діви Марії в Лорейн, О., при великім здвизі народу. — В. И. П.!
о. П. П., секр.

Дня 14. січня 1950 року помер
ІВАН ПРИСТУПА,
довголітний член Тов. ім. Івана Франка, від. 253 У. Н. Союзу в Лудлов, Масс.
Похорон відбувся 17. січня з погребового заведення до укр. катол. церкви св. Петра й Павла, а відтак на цвинтар в Indian Orchard, Mass. — В. И. П.!
Д. Харко, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Потрібно старшої української ЖІНКИ до загальної домашньої праці. Мусить бути відповідальна і охоча до праці. Харч і місячна платня, добрий дім. Писати або голоситися до:
Mrs. MARTIN PASTUSYEK
2448 W. 9th St., Chester, Pa.

Пошукую Крохмального Андрія, Осипа і Володимира, Данильчак Катерину, Лущака Михайла і Стефана, із села Полюхів Великий, пов. Перемишляни. Хто з вас хоче дещо довідатись про рідне село пишіть до:
KUZMIW ANNA
c/o R. Wright
Concord Route 2, Depot, Va.

Пошукую ОЛЕКСАНДРА КОПИЛЬЦЯ з села Команьча, повіт Сянік, який виїхав до Америки після першої світової війни. Хто знає про него, або він самий, хай пише до:
MYKOLA KOPYLEC
c/o Barniak
335 E. 122nd St., New York 35, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФ. — Заряд відділу 257 просить вас на річні збори, які відбудуться в неділю, 29. січня, в годині 2:30 пополудні, в Данській Салі при Вермонт і 24-ій улиці. Ваша присутність є конечна. — За заряд: П. Сильчак, Т. Гаврилюк, М. Новак, Г. Скегар.

ТАРЗАН, ч. 2262. Значучий оклик.

JERKING AWAY FROM THE FLASHING JAWS, TARZAN SWEPT THE BEAST'S FORELEGS FROM UNDER HIM.

AS THE SNARLING CREATURE FELL, THE APE-MAN REGAINED HIS KNIFE. -2262-

IN A MINUTE THE FIGHT WAS OVER AND THE APE-CRY OF VICTORY RANG OUT.

BACK AT THE HOUSE OF HORRORS DR. ZEE HEARD THE DISTANT CRY AND, CALLING GOR, HURRIED TOWARD THE SCENE.

Тарзан відкотився набік від пащі хижака і так вирвав хижакові підпору для його передніх ніг.

Коли звірюка впала, Тарзан відзискав свій ніж.

Миттю боротьба скінчилася і по пущі понісся крик перемоги.

У домі страхіть д-р Зі почув далекий оклик. Він візвав до себе Ґора і вони побігли на місце нещастя.